

TORONTÁI

Ára	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2	Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . 150 D Havonta . . . 25 D	1
Din	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Hirdetések díjszabás szerint	Din
			Megjelenik naponta délelőtt	

Kormányrekonstrukció a láthatáron?

Az ellenzék követeli az adó-gyűjtési törvény sürgős letárgyalását.

Beograd, márc. 4.

A költségvetési vita mellett a politikai élet érdeklődése a radikális-párt főbizottsági ülése felé terelődik. Azt hiszik, hogy a radikális-párt főbizottsága az ülései során az aktuális politikai helyzettel fog foglalkozni és sorra megvitatja azokat a problémákat, amelyeknek az elintézése a mai helyzet legégetőbb kérdése.

Minden esetre figyelemre méltó, hogy Pasity miniszterelnök ma több miniszterrel igen beható eszmecserét folytatott és ez, az ellenzéki körök állítása szerint, legalább is

részleges kormányrekonstrukciót jelent.

A független demokraták azt is tudni vélik, hogy ez az egész akció Radics Szeptán ellen irányul és hogy neki most már le kell vonni a konzekvenciákat.

Az ellenzéki képviselők legutolsó pártközi konferenciáján abban állapodtak meg a kormány többségével, hogy a szkupstina ülései hét óráig tarthatnak. Ezzel szemben a házelnök tegnap is tíz órás ülést tartott. Minthogy az ellenzék ezen eljárás miatt tiltakozott, újra érte-

kezletet tartottak, amelyen megállapodtak abban, hogy a jövőben a vita esti 8 óráig tarthat. Ilyenformán azt hiszik, hogy a költségvetés vitájával a szkupstina legkésőbb március 27-ig elkészül.

Az ellenzéki pártok vezetői elhatározták, hogy a szkupstina elnökéhez levelet intéznek, amelyben kérik, hogy a kormány azonnal terjessze elő a szkupstinának az adóegységesítésről és a községekéről szóló törvényjavaslatot, hogy azt a törvényhozó bizottság a szkupstina üléseivel párhuzamosan és egyidejűleg megtárgyalhassa.

A francia kamarában elhalasztották a franküggy interpellációs vitáját.

Briand tegnap a kamarában kérte, hogy állapítsák meg az idejét annak az interpellációs vitának, amelyet Leon Blumnak a magyar franküggyben való interpellációjára kintüz a kamara.

A miniszterelnök azt a javaslatot tette, hogy a kamara halassza el az interpelláció tárgyalását arra az időre, amikor a magyar bíróság már meghozta ítéletét a franküggy vádlottjai felett.

A kamara hosszas vita után elfogadta a miniszterelnök javaslatát és Blum interpellációjának tárgyalását bizonytalan időre elhalasztotta.

Nincsity külügyminiszter párisi tárgyalásai.

Nincsity dr. külügyminiszter ma délelőtt Párisba érkezett és hosszabb ideig Brianddal tanácskozott. Az Excelsior jelentése szerint, Nincsity tárgyalásai az üresedésbe jövő népszövetségi tanácsnagysággal függnek össze. Nincsity ugyanis igényt tart egy népszövetségi nem állandó tanácsnagysági helyre.

A szociáldemokraták kihaszánálják a franküggy agitációs értékét.

Budapest, márc. 4.

A szociáldemokrata-párt ma a főváros területére harmincegy helyen tartandó úgynevezett frankülésre kért engedélyt a rendőrségtől.

A rendőrség az engedélyt nem adta meg és így az üléseket az egyes munkásokban tartják meg. Az üléseken a franküggy és a kormány felelősségének a kérdését ismertetik a szónokok.

A munkásgyűlésekre való tekintettel, Maripovics főkapitány állandó rendőri készenlétet rendelt el Budapesten.

TÖZSDE

Március 3.

Beograd, London 276, Páris 212, Newyork 56-70, Genf 1093-50, Milánó 227-90, Prága 168-40, Berlin 13-52, Bécs 8, Bukarest 24, Brüsszel 258-50.

100 dinár ma

Budapesten 12550 magy. kor.
Zürichben 9-175 svájci frank.
Berlinben 7-36 arany márka.
Bécsben 12-44 shilling.
Triestben 43-95 lira.
Prágában 59-45 cseh kor.

Radics a horvátokat az ó-katholikus egyházba akarta terelni

Beograd, márc. 4.

A közoktatásügyi tárcá megszakítása után a szkupstina ma a választásügyi tárcá költségvetését tárgyalta. A vita megkezdése előtt

Trifunovity miniszter rövid exozét adott tárcája budgetjéről és ennek megfelelően a többi tárcák vezetői is költségvetésük tárgyalásánál exozét fognak adni. A miniszter beszéde folyamán az interkonfessionális viszonyokkal foglalkozott, majd a felekezetek elismerésének kérdéséről beszélt, amely szerinte teljesen likvidált kérdés, mint-hogy ezt az alkotmány végleg rendezte. Az országban a felekezetek ma kétfélék: elismertek és megítűrték. A megítűrték joga addig terjed, míg a megengedett határokon belül ténykednek.

Elismert felekezetek az országban a gör. keleti, róm. katolikus, gör. katolikus, muzulmán, ág. evangélikus, ev. református, zsidó és a baptista felekezet. Vallási struktúra szerint, az SHS állam Európa

egyik legheterogénebb állama. A statisztikai adatok szerint, az ország lakosságának 46 százaléka a görög keleti, 39 százaléka a róm. katolikus valláshoz tartozik, míg a többi 15 százalék a többi felekezetek között oszlik meg.

A miniszter ezután hosszasan foglalkozik az ó-katholikus egyház történetével — amire közte és Korosec között heves összeszóllalkozás támadt.

Dr. Bazala (horv. egys.-párt) kritizálja a költségvetést és kijelenti, hogy nines megelégedve a vallásügyi miniszter ténykedésével. Ő úgy látja, hogy mindenféle a gör. keleti vallást favorizálják és a szerb hegemonia még a vallási térre is áttérődött. Kétségtelen, hogy a szerb közvéleményben mindig volt egy áramlat, amely a többi vallásokat a gör. keleti egyház fenhatósága alá kísérelte vezetni és ez a vallási propaganda ma sem aludt el. Állítólag a radikálisok és Radicsék közötti megegyezés egyik pontja is az volt, hogy a radikálisok köve-

tették a horvátoknak a gör. keleti egyházba való belépését.

Radics Szeptán a börtönből levelet is írt annak idején Pasity miniszterelnökhöz, amelyben arra kötelezte magát, hogy a horvát népet átvezeti az ó-katholikus egyházba, hogy ilyenformán közelebb legyenek a gör. keleti egyházhoz. (Nagy nevetés a radikális oldalon.)

Hiába nevetnek — mondja dr. Bazala — olvassák el Cievarity újságát és majd más véleményük lesz. Mit tennének Önök, ha Zágrebben így irnának.

Zsanics: Még tíz obznanát léptetnének életbe. A délelőtti ülésen meg Agatonovity és Trifunovity szóaltak föl személyi kérdésben.

A délutáni ülés első szónoka Plekl (kler), aki szlovén nyelven beszélt és a katolikus egyház védelmére szólalt föl.

Angyelinovity a következő szónok, aki az egyházak egymásközötti viszonyát ismerteti.

Csehszlovákia hajlandó Magyarországgal garancia szerződést kötni.

Prága, márc. 4.

A szenátus külügyi bizottságában Benes hosszasan foglalkozott Bethlennek a franküggyben mondott nyilatkozatával. Beszédében megállapítja, hogy a szokolhamisítás és frankhamisítás között van összefüggés, mert ugyanazon személyek esi-

nálták: Windischgrätz, Nádosity és Mészáros tanár.

Most válik érthetővé, hogy 1921-ben miért került holtpontra a nyomozás a szokolhamisítás ügyében. Nádosity lehetett az, aki az ügyet hamis vágányra terelte.

Foglalkozik Benes végül Walkó Lajos fejtegetéseivel, amelyet egy

középeurópai Locarno létesítése körül tett. Benes elismeri, hogy egy biztonsági szerződésnek rengeteg akadálya van, de ezek nem legyőzhetetlenek Csehszlovákia bármely pillanatban hajlandó Magyarországgal megkezdni a tárgyalásokat egy biztonsági szerződés megkötésére.

Az Altruista bank és a lazarevói németek pörében ítélkezett a tábla.

Jóváhagyta a becskerekai polgári tanács ítéletét.

Noviszád, márc. 4.

Tegnap délelőtt hangzott el a noviszádi táblán a fellebbviteli bíróság ítélete a száz martinicai és lazarevói földmives, valamint a budapesti Altruista Bank évek óta húzó pörében.

Friedrich Péter és társai megbízásából dr. Radoszav Sztévan becskerekai ügyvéd jelent meg az ítéletkihirdetésnél. A tábla teljes egészében jóváhagyta a becskerekai törvényszék polgári tanácsának elsőfokú ítéletét, mégpedig rendkívül érdekes indokollással.

Az ítélet indoklásában kimondja, hogy az Altruista Bank vagyona nem tekinthető olyanoknak, amely a trianóni békeszerződés megkötésével az SHS állam birtokába megy át, hanem egyszerű kereskedelmi

ingatlant képez, szabad rendelkezési joggal. A kuria 1924 október 24-én ehhez hasonló ügyben elvi jelentőségű határozatot hozott és erre való hivatkozással élt a fellebbviteli bíróság is az ismertetett megállapítással.

Az Altruista Bank lazarevói birtokát annak idején tudvalevőleg az az indokollással vették el a német tulajdonosoktól, akik a területnek még nem voltak telekkönyvi birtokosai, hogy a pénzügyi alapításában a magyar állam is részt vett. Mivel minden állami tulajdon, amely az SHS állam területén fekszik, automaticus átmege az új államhatalom tulajdonába, ilyen alapon történt a birtok elvétele és felosztása az agrárreflektánsok között.

Gabonakivitelnk nehézségei Romániában

Megbírságotl bñsági gabonaexportörök.

Becskekerek, márc. 4.

A becskerekai kereskedők és gyárosok egyesülete ma átiratot intézett a bñsági kereskedelmi és iparkamarához és a gabonaexportörök érdekében közbenjárást kért a kereskedelemügyi és a belügyminisztériumnál.

A gabonaszállítványokat tudvalevőleg Brailában újra átmérlegetik. Kilencven százalékban a hajórakományok tisztól száz métermázsánál kevesebbet nyomnak, mint az SHS államból való elindításakor, aminek magyarázata a mérlegkülönbség. Megesett többször a szállítványoknak körülbelül öt százalékában, hogy a szállítványok néhány métermázsás többletet jeleznek a mérlegen, mint amennyi a feladólévelel szerepelt. Az ilyen

esetekben a román pénzügyi közegek, akik a kereskedők kárára mutatózó különbséget szó nélkül tudomásul veszik, csempészt árunak minősítik a többletet és tulajdonosa ellen csempészés címén eljárást indítanak. Igen gyakran súlyos bírsággal, legtöbbször százezer lei pénzbüntetéssel sújtották az ártatlan gabonaexportöröket.

Csempészés már csak azért sem történhet, mert a szállítványokat mérlegelés után az SHS pénzügyi közegek lepecsételik, vagy pedig elkísérik a határig a rakományokat és ott átadják a román pénzügyöröknek.

A kamara a gabonaexportörök érdekében még ma beadványban közölte a sérelmeket a kereskedelemügyi és a külügyminisztériummal.

A külügyi és pénzügyi költségvetést tárgyalják utoljára.

Beograd, márc. 4.

Dr. Ninesity külügyminiszter és dr. Sztójadinovity pénzügyminiszter külföldi tartózkodása miatt a kormány úgy határozott, hogy a külügyi és pénzügyi tárca költségvetési vitáját hagyja utolsónak, hogy a két miniszternek módjában

legyen reszortjáról kimerítő expositum adni.

Ezt a két budget különösen nagy érdeklődéssel várják politikai körökben, mert hír szerint, Sztójadinovity tárcája körül igen heves harc várható.

Bethlen Genfben szanálni akarja a frankügyet.

Budapest, márc. 4.

Bethlen mielőtt elutazott volna, fogadta magánál a budapesti Temps munkatársát, akinek a következőket mondotta:

Remélem, hogy amikor Genfben a franküggyben érdekelt külállamok vezetőivel közvetlenül érintkezni

fogok, módomban lesz ezt a nagy szenzációt okozott ügyet igazi jelentőségére leszállítani és felvilágosításaim kielégítőbbek lesznek, mint amit a sajtónak és a diplomáciának adni tudtam. Ezek a tényezők eddig is inkább az egyes érdekelt államok szembeállításán dolgoztak, mint az ügy megvilágításán.

A cseh kormány bünvádi följelentése a cseh bankjegyek hamisítása miatt.

Bécs, márc. 4.

A Stunde arról értesül Prágából, hogy a cseh kormány Mészáros Gyula ellen bünvádi följelentést

tett az angórai bíróságnál. A följelentés szerint, Mészáros Gyula volt az értelmi szerzője a cseh bankjegyek hamisításának.

Pancsevó több forgalmi adót fizet, mint Beograd.

Tiltakoznak a vajdasági kamarák egyesítése ellen. — A közlekedés és az adózás. — Vasárnap munkaszünet, vagy munkanap. — A kamara plenáris ülése.

Becskekerek, márc. 4.

A bñsági kereskedelmi és iparkamara szerda délelőtt kilenc órakor tartotta plenáris ülését, Jankovity Koszta elnöklete alatt a Lloydban, a tagok szép számu részvételével. A szokásos üdvözlő beszéd elhangzása után Sztanojlovity Sándor kamarai titkár ismertette a pénzügyi állományt, a zárszámadásokat és a kamara elmúlt évi működéséről beszámoló jelentését, majd közölte, hogy a kereskedelemügyi minisztérium jóváhagyta a kamara folyó évre szóló költségvetését.

Az évi jelentéshez többen felszóltak. A tagok különösen a közlekedés hibáit ismertették és kérték a kamara közbenjárását, a személyes áruközlekedés megjavításáért.

Jankovity Koszta elnök kifejtette, hogy gyakori beadványokkal és közbenjárásokkal sikerült a helyzetet e téren is megjavítani. A közlekedésügyi kérdésekben kétségtelenül jelentős eredményeket ért el a kamara, de az eddigi sikerek után már nem sok remény lehet a további kívánások meghallgatására és teljesítésére. A kamara mindenesetre a jövőben is meg fog minden lehetőt tenni, hogy közlekedésügyi kérdésekben meghallgassák a közgazdasági körök óhajait.

Heves vita fejlődött ki az adókérdések tárgyalásánál. Rengeteg panasz, sérelem hangzott el a vidéki kamarai tagok részéről, amelyeknek orvoslását kérték. Egy vrsaci tag például panaszt emelt a forgalmi adókivetéseknél tapasztalt aránytalanságok miatt. A forgalmi adót ellenörző bizottság a vrsaci kisiparos eredetileg bevallott adóalapját négyszázezer dinárra emelte fel, tekintet nélkül arra, hogy az ilyen számottevő forgalom tulterjed a kisipar üzleti hozadékán és annak befizetését nem bevállal, hanem üzleti könyvek alapján teszi kötelezővé a törvény. Felemlítették, hogy Pancsevó város polgársága több forgalmi adót fizet, mint Beograd, az ország fővárosa.

A panaszok feltárása során többen kifogásolták, hogy a pénzügyminisztérium nem veszi figyelembe a kamara javaslatait az adókivető bizottságok kinevezésénél. A törvény rendelkezése szerint a kamarának joga van két-két tagot előterjeszteni a bizottsági tagságra, a pénzügyminisztérium a legtöbb esetben azonban eltekint a javaslatban szereplő jelöltek kinevezésétől és olyanokkal tölti be helyüket, akik nem hogy nem védik a kereskedő, gyáros és iparososztály érdekeit, hanem ellenkezőleg súlyos adóterheket ró az adózókra, akiknek anyagi helyzetét nem képes helyesen megítélni.

Jankovity Koszta szólalt fel azután és terjedelmes beszédben ismertette a becskerekai kamara és a bñsági kamara küzdelmét az adóterhek csökkentéséért. 1920-ban iudult meg a harc — mondotta — amikor még néhai Jovanovity Gyóka volt a kamara, ő pedig a becskerekai kereskedők és gyárpárosok elnöke. Már akkoriban előre látták a helyzet elmérgesedését, fokozatos rosszabbodását és az adópolitika megváltoztatását követelték. Amit 1920-ban oly jól sejtettek, most bekövetkezett. Amikor élénk volt a kereskedelmi élet és forgalom, nem folyt

adókivetés és a hét esztendőről szóló tételeket most egyszerre követeik, olyan időben, amikor a közgazdasági élet halódik. Egy milliárd adóhátraléka van a Vajdaságnak, amelynek lefizetésére egyenesen képtelen.

A forgalmi adóra vonatkozólag megjegyezte, hogy a kamara beadványban kérte a forgalmi adó eltörlését. Kérte az adóegységesítő törvényjavaslat beküldését is, hogy a kamara áttanulmányozhassa és megtehesse észrevételeit. Az előterjesztett adókivető bizottsági tagok kinevezésére is lépéseket tett, hogy a közbenjárás azonban milyen sikerrel járt, a jövő fogja igazolni.

Sok visszasságra ad alkalmat — folytatta — hogy adókivetéseknél csak az alapot mondják meg a felnek és nem számítják ki a fizetendő adó összegét.

Felemlítette még a magántisztviselők sérelmét és elmondotta, hogy míg Becskekerek város 25.000 holdas határa után csak másfél millió adót kérnek, addig nyolcszázhusz magántisztviselőre a fizetése után két és fél millió dinár negyedosztályu kereseti adót vetettek ki.

Az egyedüli segítséget a szervezkedésben látja. Az ötvenezer vajdasági kereskedőnek, gyárosnak és iparosnak együttesen kell fellépni érdekeik megvédése érdekében. Kérte a jelenvoltakat, hogy fáradhatatlan agitációval teremtsék meg a vajdasági közgazdasági szövetséget, amely kellő sullyal és tekintéllyel könnyítést szerezhet a Vajdaságnak.

Az évi jelentés elfogadása után áttérték az esetleges indítványokra.

Petrovity Alekszander kikindai tag lemondását olvasták fel, melyet azonban a kamara, érdemeinek elismerésekép, nem vett tudomásul.

Sztanojlovity Sándor titkár beszámolt a kamarák június 24-iki és 25-iki ljubljánai kongresszusáról, amelyre a taggyűlés Jankovity elnököt és Sztanojlovity titkárt küldötte ki.

Jankovity elnök ezután a beograd-i és vajdasági lapok hirasait ismertette, amelyekben arról számolnak be, hogy a bñsági kamara megszűnik, illetve beolvad a noviszádi testvérintézménybe. Az elnök felemlítette, hogy az ügygel a kamara igazgatósága is foglalkozott már és elutasította a felszínre került állítást, mintha az igazgatóság bármelyik tagja is helyeselné a tervet. Ellenkezőleg a Bñság tiltakozását fogja maga után vonni a terv, ha komoly formában napirendre került. Felolvasta a „Torontál” keddi számában közölt noviszádi jelentést, amely Koszity Mirkó dr., a noviszádi kamara főtitkárának nyilatkozatát adja, mely szerint, befejezett tény a két kamara egyesítése.

Mivel a vélemények megegyeztek abban, hogy a kamara elvesztése mérhetetlen kárt jelentene a Bñság részére, mivel eddigi működése során, számtalan ügyben jelentős eredményeket ért el, elvben elhatározták a terv elleni legerélyesebb harcot. Véghatározatot mindazonáltal nem hoztak, hanem megbízták

a napokt
nojlovity
marakró
talma fe
az illet
csak azu
álláspont

Szó va
dasági
Becske
fel. ez el
takoztak

Az üle
napi üzl
ben meg
vrsaciak
kérték v
gok a z
szerübbü

Janko
hogy a
rendezés
naponk
zárva. v
letek.

Az el
órákor z

Sztójad
Párisból
vity dr.
reggel i
után Pá
vity Pá
adó hely
adóssága

Uj üg
kerekü
lebbvitel
védvizeg
lette a

A gim
sága. A
nulóifju
nap dél
az intéz
rendez.

vet a k
sével. B
Diákjeg
Megro
jeli Beo
Beograd
megrom
tak elő
csak a
zódtek
szaka
vetlen
novity

egy ala
szegette
a men
és meg
akinek
re a já
rőt left
Petrovi
talos.

Garat
lapjelen
családi
kódott.
vélik, a
ciáldem
risba. h
táknál
gyar p

Tüz.
mivesu
udvara
te.

Orszá
zsán és
Szentá
szagos

a napokban Beogradba utazó Sztanovjlovity Sándor titkár, hogy a kamaráról szóló törvénytervezet tartalma felől behatóan érdeklődjék az illetékes minisztériumban és csak azután szögezik le végleges álláspontjukat.

Szó van arról is, hogy a két vajdasági kamara egyesítése esetén Beeskereken expositurát állítsanak fel, ez ellen is azonban élénken tiltakoztak az ülésen.

Az ülés foglalkozott még a vasárnapi üzletzárás kérdésével, amelyben megoszlottak a vélemények. A városiak az üzletük nyitvatartását kérték vasárnapra, míg a többi tagok a zárvatartását találták célszerűbbnek.

Jankovity elnök kijelentette, hogy a kamara a kérdés egységes rendezését fogja kérni, hogy vasárnaponként a Bánság egész területén zárva, vagy nyitva legyenek az üzletek.

Az elnök az ülést déli fél egy órakor zárta be.

HIREK

— márc. 4.

Sztójadinovity Párisba érkezett. Párisból jelentik, hogy Sztójadinovity dr. pénzügyminiszter tegnap reggel indult el Londonból és délután Párisba érkezett. Sztójadinovity Párisban tárgyalni fog irányadó helyen az SHS állam francia adósságainak rendezéséről.

Uj ügyvéd. Dr. Levin Géza beeskereki ügyvédjelölt a noviszádi fellebbviteli bíróságnál működő ügyvédvizsgálató bíróság előtt sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

A gimnázium előadása és mulatása. A beeskereki gimnázium tanulóiifjúsága március 7-ikén, vasárnap délután három órai kezdettel az intézet tornatermében előadást rendez, amelyet tánemulatság követ a katonazenekar közreműködésével. Belépőjegy ára 15 és 10 dinár. Diákjegy öt dinár.

Megromlott a közbiztonság az éjjeli Beogradban. Az utolsó időben Beograd éjjeli élete meglehetősen megromlott. Nap-nap után fordultak elő rablótámadások, amelyek csak a véletlen folytán nem fejeződtek be tragikusan. Tegnap éjszaka is a Balkanszka utcában közvetlen a Moszkva mögött Krszmanovity Tihomir detektív észrevett egy alakot, aki egy üzlet ajtaját fessegette. A detektív üldözőbe vette a menekülő alakot, aki kést rántott és megsebesítette Krszmanovityt, akinek azonban mégis sikerült végre a járőrelők segítségével a betörőt lefűlelni. Az elfogott betörő Petrovity Alekszander 24 éves asztalos.

Garami Párisba költözött. Bécsi lapjelentések szerint, Garami Ernő családjával együtt Párisba költözött. Jól informált helyről tudni vélik, hogy Garamit a magyar szociáldemokrata-párt delegálta Párisba, hogy ott a francia szocialistáknál tolmácsolója legyen a magyar pártérdekeknek.

Tűz. Eremity Gyóka botosi földművesnek kivulladt és elégett az udvarán felhalmozott szalmakészlete.

Országos vásárok. Sztarakanjicsán és Szrbobranban március 7-én, Szentán pedig március 21., 22-én országos vásárt tartanak.

MA REGGEL.

LEGUJABB TELEFONJELENTÉSEINK.

Briand válasza a frankügyben.

Leó Blum visszavonta interpellációját.

Páris, márc. 4.

A kamara esti ülésén Briand szólt fel a frankügyben és válaszolt a bejegyzett interpellációkra.

Franciaország szellemi szabadságot biztosít a népszövetségi ülésekre kiküldött delegátusoknak és imperatív módon nem adhat megbízást a Magyarország elleni állásfoglalásra. Kéri, hogy a frankügy részletes tárgyalását halasszák el két héttel, amikor a magyar igazságszolgáltatás meghozta ítéletét. Franciaország jogos követelése a jelen pillanatban teljesítve vannak és nem lát okot fennforogni, hogy Magyarország ellen a bírói ítélet elhangzása előtt bármilyen irányban állást foglaljanak.

Fontaine képviselő polemizál Brianddal és azzal vádolja a magyar kormányt, hogy büntőrsa volt a frankhamisítóknak.

Vaillant-Conturier (kommunista) felszólalása után Leon Blum (szocialista) beszélt, aki kijelentette, hogy ő és elváratai nem elfogultak az ügyben, de tudni kell, hogy a frankhamisítás mögött Bethlen áll és az ügy távolabbi célja a trianoni békeszerződés teremtette helyzet megváltoztatása. Franciaország beleszólást kíván a frankügybe.

Briand (közbeiktált): Beleszólhatnak, de csak akkor, ha más külügyminiszter ül a miniszteri székben...

Leon Blum folytatta: Tudni kívánom, hogy vajjon Magyarország kiküldötteit Genfben éppen úgy fogják-e fogadni, mint a többi nemzet delegátusait.

Briand: Természetesen. Más elbírálás megbénítaná a népszövetség munkaképességét.

A magyar rendőrség lojálisan járt el, amennyiben megengedte, hogy a francia kiküldöttek jelen lehessenek a kihallgatásoknál. Magas állású személyeket tartóztattak le és mindent megtettek, hogy az ügyet tisztázhassák.

A francia kormány nem azonosíthatja a magyar népet a hamisítással. Ismerem a magyar népet, becsületességét és nemeslelkűségét. (Élénk taps.) Az igazságos eljárás, hogy a franküggyel most ne foglalkozzanak a kamarában.

Briand nyilatkozatát a kamara tudomásul vette. Blum és társai pedig visszavonták interpellációjukat.

Holnap itélkeznek Jankovichék fölött Hágában.

Hága, márc. 4.

Jankovich Arisztid, Mankovich György és Marsovszky György bünpörének tárgyalását holnap kezdi meg a hágai törvényszék és valószínűleg holnap be is fejezi.

A bíróság előreláthatólag nem

foglalkozik az ügy politikai hátterével, hanem csak hamis pénz forgalomba hozatala miatt emel vádat Jankovich és társai ellen.

A hágai bíróság tárgyalásán az angol, francia és cseh kormány képviselteti magát.

A szkupstina ülése.

Beograd, márc. 4.

A szkupstina tegnap esti ülésén Angvelinovity felszólalása után Jovánovity Jócó földművespárti képviselő beszélt a kisebbségek vallásgyakorlatáról és kijelentette többek között, hogy a németek a kisebbségi nemzetek között a leglojálisabbak.

Meg kell adni a kisebbségi jogokat — folytatta Jovánovity — mert különben kívülről fognak ennek érdekében nyomást gyakorolni.

Skrulj (kler.) felszólalása után az ülés véget ért.

Atharapta apja és anyja torkát.

Zágreb, márc. 4.

Bjelovarról jelentik: Borzalmas dráma játszódott le az este Bjelováron Tyuresity Adolf nyug. ezredes lakásán.

Egy arra haladó járőrelő segélykiáltásokat hallott a lakásból, mire a rendőrségre sietett és jelentést tett. A rendőrség kiküldöttjei betörték a bezárt ajtót és behatoltak a szobába, ahol a földön nagy vértócsában eszméletlenül találtak rá Tyuresity ezredesre és feleségére. Az ágyon habzó szájjal Tyuresity 19 éves Dragutin fia feküdt.

A nyomozás megállapította, hogy Dragutin elmebeteg és a szülei ápolták a lakásukon. Az este dühöngeni kezdett és örvöngése közben átharapta előbb az apját, majd az anyját. Tyuresityot és feleségét életveszélyes sérülésekkel a kórházba szállították.

Davidovityék csatlakoznak a kormányhoz (?)

Beograd, márc. 4.

Politikai körökben komoly tervként foglalkoznak a kormánykoalíció kibővítéséről. A legújabb kombinációk szerint a Davidovity demokráciákat bekapcsolják a radikális-Radics párti kormányba, amelynek helyzete ilyenformán jelentősen megerősödne.

Davidovity-párti körökben nem cáfolják a hírt, de kijelentik, hogy a radikálisok bizonyos feltételekhez kötik a csatlakozást. Így több képviselő kiválasztását követelik a demokráciáktól, akik régebben radikális zászló alatt harcoltak és szaktást kívánnak a muzulmán-párttal is. A demokráciák is több kérés teljesítésétől teszik függővé belépésüket. Az első és legfontosabb követelésük Pasity visszavonulása.

Radikális körökből kiszivárgott hírek szerint nem tartják elfogadhatóknak a demokráciák kívánságait.

Eltűnt a görög forradalom vezére.

Beograd, márc. 4.

Szkopljéból jelentik: A napok óta ott tartózkodó Plasztirasz tábornok, a görög forradalom vezére rejtélyes körülmények között eltűnt Szkopljéból. Eredetileg szállodában bérelt lakást, majd otthagya és Szkoplje külvárosában egy butorozott szobában huzódszkodott meg. A hatóságoknak az a feltevése, hogy Plasztiraszt hívei görög területre szöktették.

Ma dönt a vádtanács a Bakality és Kardos ügyben.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 4.

Jelentette a Torontál, hogy Jégl Péter beeskereki magánzó negyedmiliós család címén feljelentést tett Bakality Márkó és Kardos Andor beeskereki marhakereskedők ellen, akikkel nagyobb arányú marhaexport lebonyolítására társult és akik az elszámolásnál és a mérlegelésnél téves adatok bemondásával, érzékenyen megkárosították. Jégl feljelentésével kapcsolatosan kedden délben a beeskereki ügyészség elrendelte Bakality és Kardos letartóztatását, amit a rendőrség még a déli órákban foganatosított is.

A vizsgálóbíró az iratok áttanulmányozása és a kihallgatások után úgy találta, hogy nincs helye a vizsgálati fogságnak és a letartóztatottak szabadlábra helyezését kérte. Makszimovity Szvetisláv ügyész fellebbezéssel élt és így került az ügy a vádtanács elé, amely ma dönt az őrizetbevett kereskedők szabadlábrahelyezése felett.

Ezek után természetesen kétséges, hogy a vizsgálatot tovább folytatják-e ellenük, vagy pedig polgári per útjára terelik az ügyet.

* „Egy borzalmas óra”. A legérdekesebb modern detektivregény (Conan Doyle) ma és holnap az Orient-moziban.

Halló Beeskerek. Még csak néhány nap választ el a „Halló Beeskerek” bemutatójától és a várakozás máris soha nem látott arányokat öltött. A rendezőseget valóságos megostromolják jegyekért és már napok óta kapacitálják a közreműködőket az előjegyzésért. A szokatlanul nagy érdeklődés érthető is, amikor Beeskerek soha nem látott szenzációjáról, az énekes-táncos revü bemutatójáról van szó, amelyre nem kevesebb, mint száz ruha készül, új dekoráció és sok mi egymás, ami fontos kelléke a revünek. Az igazán nagyvárosi revü nővőjét nagyban emeli, hogy a dalokat Borsodi Lajos beeskereki író, míg a zeneszámokat és a kíséretét Weninger Ernő, az ifjú beeskereki művészgárda egyik legtehetségebb hajtása írta. A pompás díszletek Behring György festő műtermében készültek. A bemutató 11-én és 12-én este 9 órakor lesz. Jegyek elővételben a Balkán mozi pénztáránál kaphatók.

Orient Bioskop Egy borzalmas óra

Csütörtökön, márc. 4-én 5, 7 és 9 órákor
Pénteken, márc. 5-én 5, 7 és 9 órákor

Érdekfeszítő, modern detektívdráma
7 felvonásban.

A főszerepekben: Rod la Roque és Estelle Taylor

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u.
4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon
d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor. Jön!

(A „Tizparancsolat” szereplői).

A BORBÁLÓI POKOL. Jön!

Harmadikán volt elseje

A pénzügyigazgatóság saját felelős-
ségére kiutalta a fizetéseket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 4.

Megírta a „Torontál”, hogy a beeskereki köztisztviselők és nyugdíjasok, akik a beeskereki kerületi pénzügyigazgatóságtól kapják fizetésüket, március elsején hiába kilincseltek — járandóságukért. A kerületi pénzügyigazgatóság nem folyósíthatta illetményeiket, mert nem érkezett meg a szükséges összegek kifizetéséhez a hitelengedélyezés. Március másodikára is anélkül mulott el, hogy az érdekelt tisztviselők megkapták volna megszolgált pénzüket és csak tegnap futott be a tartományi pénzügyigazgatóság távirati rendelkezése, a melyben a fizetések kiutalására utasítja a pénzügyi hatóságot.

A távirati rendelet nem volt hitelengedélyezés, mert erre csak a pénzügyminisztériumnak van joga, hanem a kedvező elintézés reményében saját hatáskörében való egyszerű kiutalás. Az utalványokat átadták a pénzügyigazgatóság működésének ellenőrzésére rendelt önálló szervnek, a mesna kontrolának (állami számvevőség), amelynek főnöke azonban a törvényre való hivatkozással megtagadta a számféjtést.

A fizetéseket ennek dacára kiutalták, a pénzügyigazgatóság felelőségére.

Igy történt Beeskereken, hogy harmadikán lett váratlanul elseje. Soha jobbkor.

Árverési hirdetmény.

Jasatomity községében 1926. évi március hó 6-án délelőtt 10 órákor nyilvános árverésen el fog adatni egy 8 éves mén.

Jasatomity, 1926 március 1.

376 Urbéri község.

Modern cégtáblák készítése, épületmázolás és szobafestés, üvegcimntáblák. 178 Velikibecskerek, Knez Milicina u. 4.

CHAMOTTE

(tűzálló) téglák több nagyságban és többféle föld

ismét kapható

Özv. Guttman Jakabné és Fiainál

FOGYASZTÓK FIGYELMÉBE!

Kalla-féle la

fogyaszt. halacszkák

(Konsum-Russen)

hagymával finoman marinirozva,

V. Beeskereken ismét kaphatók

Kilója 18 dinár

(1 kiló körülbelül 25—30 db halacska).

Bánati képviselő: 369

GIESZER ÁRPÁD

kereskedelmi ügynök és bizományos

Velikibecskerek.

Bérvadó egy vendéglő forgalmas helyen. Eladó ház hely, beköltözhető lakóház a város különböző pontján, több földbirtok. Keresnek Velikibecskerek környékén 50—100 holdas szántóföldeket. Kötésönt ingatlanra. Eptünk házakat 10 évi törlesztésre tisztviselők, munkások részére, a piactól 8—10 percre. 374 BEGA-hirdető és közvetítő a főpostával szemben.

Eladó házak

különböző utcákban, köztük egy a Melenczei utcában, melyben vétel esetén 2 szobás lakás azonnal átvehető; továbbá 2 hold szántóföld parcellázva a Baglyas temetővel szemben, 7 ház hely az olajgyár mellett Különféle butorok és üzleti állványok eladók. 379 PIKING, ügynök.

Egy főgépész

ki mindenfajta gépkezelésben (mal-
mok és téglagyárak), továbbá téglá-
és cserépgyártásban is járatos,

állást keres.

378

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

F. évi március hó 5-én, pénteken este
a KLUB-kávéházban

halpaprikás és turócsusza-vacsora!

Kitűnő kudrici borokról gondoskodik
és számos látogatást kér

MAYER JÁNOS. kávé 380

Beocsini portland, darabos mesz,

alabástromi gipsz, surlahomok, márványszemese, stukaturnád, elszigetelő lemez, fedőlemez több fajta, kavics, carbid, tűzálló téglák (chamott) és chamottföld, cementlapok, márványlapok, csövek, lépcsők, vályuk, átereszek, bekerítések, gipszdiszitmények, aszfaltozások 200

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ és FIAINÁL

Harisnyák, csipkék,

nagy választékban állandóan raktáron és olcsón kaphatók
a Népbank Rt. rövidárúosztályában
nagy raktára az „Arany kalapács”-nál, Fő-utca. Telefon 313.

A tavaszi szezoncikkék árát 50 százalékkal olcsóbban

állapította meg a Páva-cég

A „Páva” eddig is a Bánát legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása volt. Különös figyelmébe ajánlom azonban az igen tisztelt olvasóknak a jelenlegi szenzációs árleszállításokat.

- Chrep de chine, ismert jó minőségű, 100 cm széles, minden színben méterje . . . 65 Din
- 5000 drb tiszta selyemkendő, minden elképzelhető színben, mintában és kivitelben, darabja . . . 40—120 Din
- 3000 méter foulardszatén a legmodernebb mintázatokkal, ruhának kiválóan alkalmas, 80 cm széles, méterenként . . . 20 Din
- Paplanok nagy választékban, mindkét oldala szatinból, darabja most . . . 180 Din

Férfi szövetek:

- Cseh szövet férfiruhára, vastag loden, 30 cm, gyönyörű színekben . . . 100—
- Legfinomabb angol szövet férfiruhára, ezeltől 400, most . . . 250—
- Hozzávaló egész ruhára 200—250 dinár, legfinomabb . . . 300—
- Cérnaanyag munkásruhákra, 115 cm . . . 20—
- Legfinomabb anyag munkásruhákra, 140 cm . . . 35—

Féldelének:

- 80 cm széles, francia, nagy választékban . . . 12 dinártól fölfelé
- Kretonok, cseh áru, nagy választékban . . . 10 dinártól fölfelé.

Vásznak:

- Vászonárimmal letöröm az összes piacokat.
- Vászon 75 cm, nagyon erős 9 50
- Sifon, párnaáthuzatra, 84 centiméter . . . 14—
- Liliovászon . . . 18—
- Vászon, nehéz áru 80 cm, minden célra alkalmas 14—
- Finom vászon, gőzölt áru, 80 cm . . . 15—
- Finom vászon, 80 cm, „Liljana” 2 sz . . . 16—
- Batiszt „Liljana”, finom, 80 cm . . . 18—
- Vászon legjobb minőség, 90 cm . . . 20—
- Grádi nehéz áru, 85 cm. Atlasz grádi legfinomabb, 80 cm . . . 20—
- Paplan vászon, 140 cm, erős . . . 32—
- Paplan vászon, 200 cm, nagyon erős . . . 60/60
- Abrosz vászon, legfinomabb „Liljana” a Ja Rumburger, 200 cm . . . 75—
- Angina, rózsaszín, kék és fehér, legfinomabb, 80 centiméter . . . 16—

Zefírek:

- Zefir 70 cm, sima . . . 10—
- Zefir jobb minőségű 80 cm Zefir finom, gyönyörű mintákkal 80 cm . . . 16—
- Zefir legfinomabb 80 cm Fehérnemű selyem minden színben . . . 30—
- Opálbatiszt női fehérneműre minden színben . . . 28—

Zsávolycok:

- Roletta és vánkoss zsávolyc 100 cm . . . 28—
- Vánkoss zsávolyc 120 cm szép színekben . . . 32—
- Lenzávolyc vánkossra 120 cm . . . 40—
- Lenzávolyc szürke és fehér 100 cm . . . 38—
- Lenzávolyc szürke és fehér 120 cm . . . 45—
- Paplan satin minden színben legfinomabb 140 cm Paplan satin minden színben legfinomabb 160 cm . . . 40—
- Satin fekete duplaszélés . . . 30-35-50—
- Neccelt függönyök 120 cm . . . 28—
- Neccelt függönyök 130 cm . . . 35—
- Neccelt függönyök 140 cm . . . 45—
- Neccelt függönyök 150 cm . . . 50—

Férfi ruhák szövet:

- Sötétkék és fekete kamgarn tiszta gyapjú, angol gyártmány méterje 260—

Szőnyegek:

- Kókusz szőnyeg 70 cm, méterje . . . 75—
- Kókusz szőnyeg 90 cm, méterje . . . 95—
- Kókusz szőnyeg 130 cm, méterje . . . 125—
- Linoleum 70 cm széles . . . 60—
- Linoleum 90 cm széles . . . 70—
- Legjobb minőségű jutaszőnyegek nagy választékban, 70 cm széles . . . 45—
- 90 cm széles . . . 70—
- Nagy választék plüss-szőnyegekben.

Részletfizetésre is kapható megállapodás szerint.

Velizar S. Paunovity

Telefon 13. Velikibecskerek. Telefon 13.

1926
Ára
1
Din
A szék
térium
napelőtt
tegnap
ta, majd
ta.
A tegy
noka K
volt, ak
hogy a
a gör. k
javaslat
rendeze
helyzeté
hogy m
umba is
be.
Trifun
válaszol
és kijel
házirol
desen a
tholikus
fog nye
konkord
aláírják
Végül
felekez
macher
A bir
meg
Mankev
lása. a
hozatal
Erdek
Arisztid
mondás
tárjáná
sovszky
pedig
mélyi a
Janko
dődött
nöke h
ket, an
utján
lelek.
egy-egy
gyar k
képvis
nu Jul
bank
A vé
után
emelte
kérték
zését.